

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

ULUSLARARASI MALDIA SAĞLIK BİLİMLERİ KONGRESİ

HİBRİT KONGRE

INTERNATIONAL MALDIA HEALTH SCIENCE CONGRESS

Sağlık Bilimlerinde İnovatif Yaklaşımlar

Acil Yardım ve Afet Yönetimi

Beslenme ve Diyetetik

Çocuk Gelişimi

Dil ve Konuşma Terapisi

Ebelik

Gerontoloji

Hemşirelik

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Odyoloji

Tıp Bilimleri

14-16
EKİM
2022

maldia.inonu.edu.tr

Inönü Üniversitesi / Turgut Özal Kongre ve Kültür Merkezi / Malatya

EBELİK KLİNİK EĞİTİMİNDE SİMÜLASYON KULLANIMININ FAYDALARI VE GEREKLİLİĞİ

The Benefits and Necessity of Using Simulation in Midwifery Clinical Education

Habibe YAŞAR YETİŞMİŞ¹, Hafize DAĞ TÜZMEN

¹ Munzur Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Tunceli, Türkiye, yasarhabibe47@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8102-3105.

²KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Ebelik Bölümü, Konya, Türkiye, hafize.dag.tuzmen@karatay.edu.tr, ORCID:0000-0001-7791-7536

ÖZET

Ebelik eğitimi, teorik bilgi ve klinik uygulamanın harmanlandığı bir bölüm olmakla birlikte klinik eğitimde öğrenci, okulda öğrendiği teoriyi sahada gerçek hastalara uygulama yaparak mesleki deneyim kazanır. Ülkemizde ebelik öğrencilerinin eğitiminde yeterli bir teorik olmasına rağmen ebelik öğrenci sayılarının artması, klinik sahada öğrenciyi birimlere yerleştirmede aşırı kalabalıklaşma, Covid-19 salgını, gerçek hastaların kullanılmasıyla ilişkili güvenlik ve etik endişeler gibi engeller nedeniyle öğrenciler, teoriyi sahada uygulamada yetersizlik riski yaşamaktadır. Bu nedenlerden ötürü klinik yeterliliği artırmak için ebelik eğitimine yönelik yeni ve yenilikçi yaklaşımlardan biri olan simülasyonunun benimsenmesi gerekmektedir. Simülasyon, öğrencilerin klinik sahaya çıkmadan önce uygulama kabiliyetlerini geliştirebilecekleri güvenli bir ortam sağlamak ve öğrencinin öğrenme yeteneğini kolaylaştıran bir bağlantı oluşturmaktadır. Araştırmalar, simülasyonun iletişim yeteneğini geliştirme, tartışma ortamı sağlama, problem çözme, beceri edinimini değerlendirme, etkili takım çalışması, pratik uygulama için yeterli zaman sağlama, eleştirel düşünme ve karar verme becerileri, klinik olmayan becerilerin geliştirilmesi gibi faydalarının olduğunu göstermiştir. Ayrıca öğrencilerin acil durumlarda liderlik rolünü üstlenmesine, klinik ortamdaki nadir olayları deneyimlemelerine ve klinik yeterlilik geliştirmelerine katkı sağladığı, öğrencilerinin becerilerini, öz yeterliliklerini, öz güvenini, kliniğe hazır oluşlarını arttırdığı ve beceri seviyelerini yükselttiği görülmektedir. Bu bilgiler ışığında derlemede amacımız, ebelik klinik eğitiminde simülasyon kullanımının faydaları ve gerekliliğini literatür doğrultusunda tartışmaktır.

Anahtar kelimeler; Ebelik, Eğitim, Simülasyon

ABSTRACT

Although midwifery education is a department that blends theoretical knowledge and clinical practice, in clinical education, the student gains 203mplementati experience by applying the theory he learned at school to real patients in the field. Although there is an adequate theory in the education of midwifery students in our country, due to obstacles such as the increase in the number of midwifery students, overcrowding in the placement of students in the clinical field, the Covid-19 epidemic, safety and ethical concerns associated with the use of real patients, students are at risk of inability to apply the theory in the field. For these reasons, simulation, which is one of the new and innovative approaches to midwifery education, should be adopted in order to increase clinical competence. Simulation provides a safe environment where students can develop their practical skills before going to the clinical field and creates a link that facilitates the student's learning ability. Studies have shown that simulation has benefits such as improving communication skills, enabling discussion, problem solving, evaluating skill acquisition, effective teamwork, providing ample time for practical application, and developing non-clinical skills such as critical thinking and decision-making skills. In addition, it is seen that students take the leadership role in emergency situations, experience rare events in the clinical environment and contribute to their development of clinical competence, increase their students' skills, self-efficacy, self-confidence, clinical readiness, and increase their skill levels. In the light of this information, our aim in this review is to discuss the benefits and necessity of using simulation in midwifery clinical education in line with the 203mplementa.

Keywords; Midwifery, Education, Simulation

GİRİŞ

Ebelik eğitimi, teorik bilgi ve klinik uygulama olmak üzere iki bölümden oluşmakla birlikte klinik eğitimde öğrenci, okulda öğrendiği teoriyi sahada gerçek hastalarla uygulayarak mesleki deneyim kazanır (1). Ülkemizde ebelik öğrencilerinin eğitiminde yeterli bir teorik olmasına rağmen, bazı sorunlardan ötürü öğrenciler teoriyi sahada uygulamada yetersizlik riski yaşamaktadır (2). Bu sorunlar arasında; klinik sahada öğrenci eğitimi için gerçek hastaların kullanılmasıyla ilişkili güvenlik ve etik endişeler (3), ebelik öğrencilerinin, öğretim üyelerinden yeterli destek ve danışmanlık alamadan klinik sahada doğrudan hastalar üzerinde uygulama yapmasının hasta güvenliği için risk oluşturması (2), ebelik öğrenci sayılarının artması, klinik sahada öğrenciyi birimlere yerleştirmede aşırı kalabalıklaşmaya neden olmakta ve öğrencinin öğrenme ihtiyacına uygun yerleştirme yerlerinin bulunmasının iyice zorlaşması (4-6), yüz yüze eğitimi sınırlayan Covid-19 salgınının ortaya çıkması yer almaktadır (7). Ayrıca, Covid-19 pandemisinin eğitim üzerindeki etkisi, değişen toplumun öğretme, öğrenme ve değerlendirme için yeni yaklaşımlara ihtiyaç duymasına yol açmaktadır (8). Bu nedenle klinik yeterliliğin gelişimini artırmak için klinik ebelik eğitimine yönelik yeni ve yenilikçi yaklaşımların benimsenmesi gerekmektedir (9). Mesleki aidiyet duygusu ve motivasyonu yüksek, kendi uzmanlık alanında çalışan, özgüvenli ebelerin yetişmesine katkıda simülasyon eğitiminin önemli bir fark yaratabileceği bildirilmektedir (2).

Uygulamaya dayalı mesleklere, öğrencileri hazırlamak için önceden belirlenmiş senaryoları kullanan klinik simülasyonlar, öğrenmeyi kolaylaştırmak için önemli bir eğitim stratejisidir (10). Cant ve Cooper (2010) yaptıkları sistematik derlemede, öğrenci eğitiminde orta ila yüksek doğrulukta simülasyon kullanımının etkili bir öğretme ve öğrenme yöntemi olabileceğini bildirmişlerdir (11). Simülasyon, öğrencilerin klinik sahaya çıkmadan önce uygulama kabiliyetlerini geliştirebilecekleri güvenli bir ortam sağlamakta ve öğrencinin öğrenme yeteneğini kolaylaştıran bir bağlantı oluşturmaktadır (1,13,14). Simülasyona dayalı eğitim, öğrencilerin bilgi ve becerileri geliştirir, hasta güvenliğini artırır ve klinik ortamda nadiren meydana gelen durumlarda uygulama imkânı sağlar (14,15). Bu bilgiler ışığında derlemede amacımız, ebelik klinik eğitiminde simülasyon kullanımının faydaları ve gerekliliğini literatür doğrultusunda tartışmaktır.

BULGULAR

Teknolojik yeniliklerle beraber eğitimlerde simülasyon yöntemlerinin ve simülasyon senaryolarının kullanımı, öğrencilerin gerçek hastane ortamındaymış gibi bol pratik yapmalarına fırsat vermektedir (1,2 16,17). Öğrencilerin bol pratik yapması, hastaya zarar vermeyecek şekilde girişimlerini gerçekleştirmesine ve hastanın risk almadığı bir hizmet almasını sağlar. Bu nedenle hastalar, tecrübesiz öğrenciler tarafından yapılan eğitim amaçlı uygulama ve girişime karşı korunmuş olur (1,17). Etkili simülasyona dayalı bir klinik eğitim öğrencilerin hastaya zarar verme potansiyelinden kaçınırken onları gerçek yaşam koşullarına benzer durumlara maruz bırakarak klinik yeterlilik kazanmalarını sağlar (9). Ayrıca öğrencilerin klinik sahada becerilerini geliştirmesi için devamlı ve planlı bir uygulama yapabileceği güvenli ve rahat bir ortam sağlamaktadır (1,12-14). Simülasyona dayalı eğitim, öğrencilerin becerilerini uygulayabilecekleri güvenli bir ortam sağladığı için öğrenci memnuniyetini artırır (14,18) ve öğrencilere öğrendikleri üzerine düşünmeleri için önemli fırsatlar verir (19). Simülasyonun iletişim kurma, tartışmak ortamı yaratma, problem çözme becerisi, uygulama becerisini değerlendirmek, takım çalışması, pratik uygulama için yeterli zaman sağlama, eleştirel düşünme ve karar verme becerileri gibi klinik olmayan becerilerin geliştirilmesindeki faydalarının olduğu bildirilmektedir (20-24). Simülasyona dayalı eğitimin ebelik öğrencilerinin becerilerini (12), öz yeterliliklerini (12,25), öz güvenlerini (2,20)ve kliniğe hazır oluşlarını arttırdığı (21), uygulamaya yönelik işlem basamaklarına uyma oranlarında artış olduğu ve beceri seviyelerini yükselttiği bildirilmektedir (25). Ayrıca simülasyon kullanımının öğrencilerin ve eğitimcilerin harcayacakları zaman ve kullanılan malzeme israfını azaltma açısından olumlu etkilerini olduğu bildirilmektedir (1).

Klinik sahada yanlış yapma korkusu, hastaya zarar verme endişesi, öğrenilemeyen uygulamanın hastalar üzerinde tekrar yapılamaması, yetersiz gözlemden kaynaklı öğrenememe gibi durumlar öğrencinin stresli ve kendini yetersiz hissetmesine neden olmaktadır. Bu durum öğrencinin öğrenmesini zorlaştırmakta, pratik eğitimin eksik, geri bildirimsiz ve güven vermeyen bir ortamda gerçekleşmesine yol açmaktadır (1). Simülasyona dayalı bir eğitim ile öğrencilerin eğitilmesinin yanında öğrencilerin durumlarının değerlendirilmesinin de yapılarak geri bildirim verilmesine, eksikler ve hataların belirlenebilmesi sağlanmaktadır (24). Standart klinik eğitimin aksine, simülasyon tabanlı öğrenme öğrencilerin acil durumlarda liderlik rolünü üstlenmesine, klinik ortamdaki nadir olayları deneyimlemelerine (9,14,15) ve klinik yeterlilik geliştirmelerine katkıda bulunduğu bildirilmektedir (27).

Ebelik öğrencilerinin simülasyon deneyimlerinin genellikle olumlu olduğunu gösteren çalışmalar mevcuttur (2,21,28). Catling ve arkadaşlarının ebelik öğrencileri ile yaptıkları nitel çalışmada; simülasyonun öğrenme deneyimi sağlaması, öğrenme ihtiyaçlarını belirlemesi, güven artırıcı olması, iletişim becerilerini geliştirmesi ve uygulamada yeteneklerini ortaya koymasını sağladığı bildirilmektedir (21). Yine Bingöl ve ark. (2020) ebelik öğrencilerinin doğum simülasyon eğitimi deneyimlerini değerlendirmek için yaptıkları nitel çalışmada, simülasyonun ebelik öğrencilerinin öğrenmesinde etkili bir yöntem olduğu, öğrencilerin el becerilerinin (psikomotor) geliştiği, mesleki aidiyet duygularının güçlendiği ve öğrencilerin özgüvenlerinin arttığı bildirilmiştir (2). Ebelik öğrencilerinin bilgisayarlı simülasyon kullanımı sonrası görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bir diğer çalışmada; öğrenciler bilgisayarlı simülasyon uygulamasını gerçekçi, faydalı, yol gösterici, güzel, eğlenceli, kalıcı, öğretici, zevkli, geliştirici, gerekli, verimli, öz güven artırıcı, deneyim sağlayıcı, olağanüstü, etkili bir eğitim, heyecanlı, farklı bir duygu ve büyük bir şans, korkuları azaltan” bir deneyim olduğunu bildirmişlerdir (28).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Ebelik eğitiminde öğrencilerin teorik eğitimi sindirip, teoriyi pratiğe dökmesi ve temel uygulama becerileri kazanmalarının sağlanması beklenmektedir. Klinik sahada öğrencinin hastaya zarar vermeyecek biçimde hataları en aza indirmesi ve bu hatalarından öğrenerek deneyim kazanması, öğrencilerin teoriyi uygulamayla bütünleştirilmesi, iletişim ve ekip çalışması yeteneklerinin geliştirilmesi için simülasyona dayalı ebelik eğitiminin yaygınlaştırılması önemlidir (1). İnteraktif eğitim yöntemi sağlayan simülasyona dayalı eğitimim aktif olarak kullanılması ile öğrencilerin yeni geliştirilen sisteme daha kolay ve hızlı öğrenme pratiği sağlayarak, donanımlı ebelerin yetişmesine, hasta güvenliğinin ve bakımın kalitesinin artmasına katkı sağlayacaktır (1).

Araştırmalar, simülasyonun iletişim yeteneğini geliştirme, tartışma ortamı sağlama, problem çözme, beceri edinimini değerlendirme, etkili takım çalışması, pratik uygulama için yeterli zaman sağlama, eleştirel düşünme ve karar verme becerileri gibi klinik olmayan becerilerin geliştirilmesi gibi faydalarının olduğunu göstermiştir. Ayrıca öğrencilerin acil durumlarda liderlik rolünü üstlenmesine, klinik ortamdaki nadir olayları deneyimlemelerine ve klinik yeterlilik geliştirmelerine katkı sağladığı, öğrencilerinin becerilerini, öz yeterliliklerini, öz güvenini, kliniğe hazır oluşlarını arttırdığı ve beceri seviyelerini yükselttiği görülmektedir. Ebelik klinik uygulama eğitimlerinde kullanılmaya başlanan simülasyona dayalı eğitimlerin yaygınlaştırılması, konuyla ilgili çalışmaların yapılması, yenilikçi yaklaşımları desteklemek ve eğitimin verimliliğini artırmak için oldukça önemlidir.

KAYNAKÇA

1. Uyar Hazar, H. ve Gültekin, S., (2019). Ebelik Eğitiminde Simülasyon Kullanımı, *Life Sciences (NWSALS)*, 14(3):74-83, DOI: 10.12739/NWSA.2019.14.3.4B0027.
2. Bingöl, F. B., Bal, M. D., Karakoç, A., & Aslan, B. (2020). Ebelik Öğrencilerinin Doğum Simülasyon Eğitimi Deneyimleri. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, (4), 711-718.
3. Amilia, R., & Nurmalia, D. (2020). A comparison of patient safety competencies between clinical and classroom settings among nursing students. *Nurse Media Journal of Nursing*, 10(1), 66–75.
4. Kim, J., Park, J., & Shin, S. (2016). Effectiveness of simulation-based nursing education depending on fidelity: A meta-analysis. *BMC Medical Education*, 16, 1–8.
5. Salifu, D. A., Gross, J., Salifu, M. A., & Ninnoni, J. P. K. (2019). Experiences and perceptions of the theory-practice gap in nursing in a resource-constrained setting: A qualitative description study. *Nursing Open*, 6(1), 72–83.
6. Salifu, D. A., Heymans, Y., & Dela Christmalls, C. (2022a). Teaching and learning of clinical competence in Ghana: Experiences of students and post-registration nurses. *Healthcare*, 10(3), 538.
7. Eken, Ö. , Tosun, N. & Tuzcu Eken, D. (2020). Covid-19 Salgını ile Acil Ve Zorunlu Uzaktan Eğitime Geçiş: Genel Bir Değerlendirme. *Milli Eğitim Dergisi*, Salgın Sürecinde Türkiye’de Ve Dünyada Eğitim, 113-128 . DOI: 10.37669/milliegitim.780722
8. Adjei, C. A., Adjorlolo, S., Kyei, J., Ohene, L. A., Dzansi, G., Acheampong, A. K., ... & Aziato, L. (2022). Ghanaian nurses’ and midwives’ perspectives on technology adoption in nursing and midwifery education. *Nursing Open*. Doi:10.1002/nop2.1342
9. Salifu DA, Christmalls CD, Reitsma GM. (2022b) Frameworks for the design, implementation, and evaluation of simulation-based nursing education: A scoping review. *Nurs Health Sci.*;24(3):545-563. Doi:10.1111/nhs.12955

10. Gore, T., Hunt, C. W., & Raines, K. H. (2008). Mock hospital unit simulation: A teaching strategy to promote safe patient care. *Clinical Simulation in Nursing*, 4(3), e57-e64.
11. Cant, R. P., & Cooper, S. J. (2010). Simulation-based learning in nurse education: systematic review. *Journal of advanced nursing*, 66(1), 3-15.
12. Durmaz, A., Elem, E., Unutkan, A., and Keskin, N., (2017). The Effect of Simulation on Vaginal Delivery Skills and Self Sufficiency Levels. *JoCReHeS*, 7(2):42-52.
13. World Health Organization. Regional Office for Europe. (2018). Simulation in nursing and midwifery education. World Health Organization. Regional Office for Europe. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/345156>
14. Lendahls, L., & Oscarsson, M. G. (2017). Midwifery students' experiences of simulation-and skills training. *Nurse education today*, 50, 12-16.
15. Lathrop A, Winningham B, VandeVusse L. Simulation-based learning for midwives: background and pilot 206mplementation. *Journal of Midwifery & Women's Health*. 2007; 52(5):492-498 doi:10.1016/j.jmwh.2007.03.018
16. Çalım, S. İ., & Öztürk, E. (2018) Ebelik Beceri Eğitiminde Simülasyon Kullanımı: Sistematik Derleme. (12) Doi: 10.17367/JACSD.2018.1.3
17. Şendir, M. (2013). Kadın sağlığı hemşireliği eğitiminde simulasyon kullanımı. *Florence Nightingale Journal of Nursing*, 21(3), 205-212.
18. Watters, C., Reedy, G., Ross, A., Morgan, N. J., Handslip, R., & Jaye, P. (2015). Does interprofessional simulation increase self-efficacy: a comparative study. *BMJ open*, 5(1), e005472.
19. Hawkins, K., Todd, M., & Manz, J. (2008). A unique simulation teaching method. *Journal of Nursing Education*, 47(11), 524-527.
20. Andrighetti, T.P., Knestruck, J. M., Marowitz, A., Martin, C., Engstrom, J.L., (2012). Shoulder Dytocia and Potpartum Hemorrhage Simulations: Student Confidence in Managing These Complications. *J Midwifery Womens Health*, (57): 55-60
21. Catling C, Hogan R, Fox D, Cummins A, Kelly M, Sheehan A. Simulation workshops with first year midwifery students. *Nurse Education in Praticem*. 2016; 17:109-115
22. Buljac-Samardzic, M., Dekker-van Doorn, C. M., van Wijngaarden, J. D., & van Wijk, K. P. (2010). Interventions to improve team effectiveness: a systematic review. *Health policy*, 94(3), 183-195.
23. Ravert, P. (2008). Patient simulator sessions and critical thinking. *Journal of Nursing Education*, 47(12), 557-562.
24. Coffey F. Learning by simulation – is it a useful tool for midwifery education?. *New Zealand College of Midwives Journal*. 2015; 51:30-36
25. Cohen, S.R., Cragin, L., Wong, B., & Walker, D.M., (2012). Self-eficacy Change with Lowtech, High-Fidelity Obstetric Simulation Training for Midwives and Nurses in Mexico. *Clinical Simulation in Nursing*, 8(1):15-24
26. Gürol, A., Akpınar, B.R. ve Apay, E.S., (2016). Simulasyon Uygulamalarının Öğrencilerin Beceri Düzeylerine Etkisi. *Kocatepe Tıp Dergisi*, 17(3):99-104.
27. Munangatare, T., Estelle, S., & Dawn, E. (2019). Student nurses perceptions and experiences of high fidelity simulation use as a learning strategy in a resource limited setting. *Journal of Practical and Professional Nursing*, 3(1), 1–8.
28. Murat Öztürk, D., Sayıner, F. D. & Çelik, N. (2018). Ebelik Öğrencilerinin Bilgisayarlı Simülasyon Uygulaması Sonrası Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Sağlık Hizmetleri ve Eğitimi Dergisi*, 2 (2) , 66-71 . DOI: 10.26567/JOHSE.2018250152